

PRÁVNA KULTÚRA

je súčasť kultúry spoločnosti, ktorá sa prejavuje ako súhrn národných a miestnych zvláštností v právnom myslení i v praxi. Tieto zvláštnosti sa odrážajú vo filozofii tvorby práva, v organizácii súdnictva i v názoroch na právo. Hoci do právnej kultúry je vpísaná jeho história a životná skúsenosť, obsahuje aj črty spoločné s národmi vyznávajúcimi tie isté hodnoty.

Ako sa volá právna veda, ktorá sa zaoberá porovnávaním rôznych právnych systémov, príbuznými a odlišnými znakmi rôznych právnych kultúr?

Myšlienkovými zdrojmi európskej právnej kultúry sú napr. ....

PRAMENE PRÁVA

problematikou prameňov práva je zároveň otázkou, kde sú právne normy obsiahnuté, kde ich možno nájsť a identifikovať ako normy, ktoré patria do právneho poriadku štátu. **Pod materiálnym prameňom práva rozumieme najmä** .....

Normatívne právne akty nazýva Ústava SR ako právne predpisy – čiže výsledok normotvornej činnosti subjektov. V zmysle Ústavy SR majú právomoc prijímať normatívne právne akty tieto orgány tvorby práva:

- 1) NR SR prijíma .....
- 2) vláda SR prijíma .....
- 3) ministerstvá a ústredné orgány štátnej správy SR prijímajú .....
- 4) miestne orgány štátnej správy prijímajú .....
- 5) Národná banka Slovenska prijíma .....
- 6) orgány územnej samosprávy (VÚC, zastupiteľstvá miest a obcí) prijímajú .....

Súdne rozhodnutie (precedens) je druh súdneho rozhodnutia – rozsudku, ktorý je prvým riešením daného prípadu, doposiaľ právom neupraveného a následne záväzným aj pre podobné prípady v budúcnosti.

Právna obyčaj je najstarším prameňom práva, v súčasnosti má obmedzený význam len v anglo-americkom právnom systéme common law. Ide o nepísané právo.

PRÁVNY PORIADOK A PRÁVNY SYSTÉM

Právny poriadok .....

Právny systém .....

Systém práva

- 1) MEDZINÁRODNÉ PRÁVO .....
- 2) VNÚTROŠTÁTNE PRÁVO .....
- 3) VEREJNÉ PRÁVO .....
- 4) SÚKROMNÉ PRÁVO .....

Termíny:

Kvórum -

Retroaktivita -

Etatizmus -

Paternalizmus -
Dirigizmus -
Režim -
Prezumpcia -
Legálny -
Konformizmus -
Prevenca -
Oportunizmus -
Hermeneutika -

LEGISLATÍVNY PROCES .....

Prebieha nasledovne:

1. Podanie návrhu zákona – toto právo majú len .....
2. Prerokovanie návrhu zákona .....
3. Hlasovanie .....
- Kvórum = v NR SR nadpolovičná väčšina všetkých poslancov (t.j. najmenej 76). Na platné uznesenie NR SR, teda aj prijatie zákona je následne potrebný súhlas aspoň nadpolovičnej väčšiny poslancov z kvóra (teda pri 76 poslancov aspoň 39).
4. Podpísanie (signácia) .....
5. Vyhlásenie (publikácia) zákona .....

ODVETVIA PRÁVA – ide o skupiny právnych noriem (predpisov), ktoré upravujú určitý druh spoločenských vzťahov, napr. pracovné, občianske, trestné... Ucelenosť, relatívna samostatnosť odvetví sa prejavuje aj v tom, že normy, ktoré do nich patria, bývajú prehľadne, presne a jasne usporiadané do určitého systému – kodifikácie.

KÓDEX = ...

ODVETVIA – Slovenský systém zahŕňa tieto najdôležitejšie odvetvia

- ✚ *Štátne (ústavné) právo*
- ✚ *Občianske a rodinné právo*
- ✚ *Obchodné právo*
- ✚ *Pracovné právo*
- ✚ *Trestné právo*
- ✚ *Správne právo*
- ✚ *Finančné právo*

Termíny:

Aplikácia -
Kontradikcia -
Judikát -
Prokurátor-
Advokát -
Status –
Racionalizmus -
Individualizmus -
Kontrakt -
Deklarácia -
Privilégium -
Prognóza -